II. Metode numerice de rezolvare a sistemelor liniare. II.1.Metode directe de rezolvare a sistemelor de ecuatii liniare.

CONTINUTUL CURSULUI #3:

- II. Metode numerice de rezolvare a sistemelor liniare.
  - II.1. Metode directe de rezolvare a sistemelor de ecuații liniare.
  - II.1.5. Sisteme liniare inferior triunghiulare.
  - II.1.6. Metoda Gauss-Jordan. Inversa unei matrice.
  - II.1.7. Decompunerea LU.
  - II.1.8. Metoda Cholesky.

II.1.5. Sisteme liniare inferior triunghiulare

Definitia (II.2.)

- a) Matricea A = (a_{ij})_{i,j=1,n} ∈ M_n(ℝ) se numește inferior triunghiulară dacă și numai dacă elementele sub diagonala principală sunt nule, i.e. $a_{ii} = 0, \forall i > j;$
- b) Un sistem liniar a cărui matrice asociată este inferior triunghiulară se numește sistem inferior triunghiular.

Fie sistemul liniar Ax = b, unde $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ este inferior triunghiulară cu $a_{kk} \neq 0, k = \overline{1, n}$ și $b \in \mathbb{R}^n$. Sistemul inferior triunghiular Ax = b se scrie sub forma

$$\begin{cases} a_{11} \times_1 & = b_1 & (E_1) \\ a_{21} \times_1 + a_{22} \times_2 & = b_2 & (E_2) \\ \vdots & \vdots & \vdots \\ a_{k1} \times_1 + a_{k2} \times_2 + \ldots + a_{kk} \times_k & = b_k & (E_k) \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ a_{n1} \times_1 + a_{n2} \times_2 + \ldots + a_{nk} \times_k + \ldots + a_{nn} \times_n = b_n & (E_n) \end{cases}$$

$$a_{k1} \wedge_1 + a_{k2} \wedge_2 + \dots + a_{kk} \wedge_k \qquad \qquad b_k \qquad (C_k)$$

$$(a_{n1} x_1 + a_{n2} x_2 + \ldots + a_{nk} x_k + \ldots + a_{nn} x_n = b_n) (E_n$$

Din
$$(E_1)$$
 rezultă

$$x_1 = \frac{b_1}{a_{11}}. (2)$$

Fie ecuația
$$(E_k)$$
: $a_{kk}x_k + \sum_{i=1}^{k-1} a_{kj}x_j = b_k$. Dacă din primele $k-1$ ecuații

sunt calculate componentele $x_i, j = \overline{1, k-1}$, atunci din (E_k) rezultă

$$x_{k} = \frac{1}{a_{kk}} \left(b_{k} - \sum_{j=1}^{k-1} a_{kj} x_{j} \right)$$
 (3)

ALGORITM (Metoda substituției ascendente)

Date de intrare: $A = (a_{ij})_{i,i=\overline{1,n}}; b = (b_i)_{i=\overline{1,n}};$ Date de ieşire: $x = (x_i)_{i=\overline{1},n}$

STEP 1: $x_1 = \frac{1}{2} b_1$;

STEP 2: for 2: n do $x_k = \frac{1}{a_{kk}} \left(b_k - \sum_{i=1}^{k-1} a_{kj} x_j \right);$

endfor

Definim în continuare conform Algoritmului (Metoda substituției ascendente) procedura SubsAsc având sintaxa x = SubsAsc(A, b). procedură care returnează solutia x a sistemului Ax = b.

(1)

II.1.6. Metoda Gauss-Jordan. Inversa unei matrice

Metoda Gauss-Jordan transformă matricea $A=(a_{ij})_{i,j=\overline{1,n}}\in\mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ într-o matrice diagonală. Metoda G-J se utilizează pentru calculul inversei unei matrice. Inversa A^{-1} verifică relația

$$AA^{-1} = A^{-1}A = I_n$$

Fie $x^{(k)} \in \mathbb{R}^n$, $k = \overline{1, n}$ coloana k a matricei A^{-1} , i.e.,

$$A^{-1} = (x^{(1)}, ..., x^{(k)}, ..., x^{(n)}).$$

Deasemenea, fie $e^{(k)}=(0,...,1,...,0)^T$, cu 1 pe poziția k, coloana k din matricea l_n . Atunci

$$AA^{-1} = I_n \iff Ax^{(k)} = e^{(k)}, k = \overline{1, n}$$

Pentru a calcula inversa matricei A revine la a rezolva simultan n sisteme liniare, iar fiecare sistem $Ax^{(k)}=e^{(k)}$ se rezolvă imediat, pentru că matricea finală obținută prin metoda G-J este matrice diagonală.

Teorema (II.1.)

Fie $A = (a_{ij})_{i,j=\overline{1,n}} \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ cu determinanții de colț nenuli, i.e. $\det A_k \neq 0, k=\overline{1,n},$ unde $A_k = (a_{ij})_{i,j=\overline{1,k}}.$ Atunci A admite descompunere (sau factorizare) LU.

Propoziție (II.1.)

Fie $A = (a_{ij})_{i,j=\overline{1,n}} \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ o matrice care admite descompunerea LU cu $L = (\ell_{ij})_{i,j=\overline{1,n}} \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ inferior triunghiulară, $\ell_{kk} = 1$, $K = \overline{1,n}$ și $U = (u_{ij})_{i,j=\overline{1,n}} \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ superior triunghiulară. Atunci descompunerea este unică.

Odată calculate matricele L, U, sistemul Ax = b se rezolvă imediat și anume:

$$Ax = b \Leftrightarrow LUx = b \Leftrightarrow \begin{cases} Ux =: y \\ Ly = b \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = SubsDesc(U, y) \\ y = SubsAsc(L, b) \end{cases}$$
 (5)

II.1.7. Decompunerea LU.

Am văzut, în secțiunea precedentă, că mai multe sisteme cu aceeași matrice pot fi tratate simultan prin metoda Gauss-Jordan. În multe situații nu toți termenii din membrul drept sunt disponibili de la început. Putem dori, de exemplu, să rezolvăm sistemele de ecuații

$$Ax^{(1)}=b^{(1)}, Ax^{(1)}=b^{(1)},\\$$

unde $b^{(2)}$ este o funcție de $x^{(1)}$. Prin urmare, rezolvarea lor simultană numai este posibilă, urmând ca algoritmii Gauss sa fie aplicați pentru fiecare sistem în parte, mărindu-se considerabil numărul de iterații. În asemenea situații ne vin în ajutor metode de factorizare.

Definiția (II.3.)

Se numește descompunere (sau factorizarea) LU a unei matrice $A = \{a_{ij}\}_{i,j=1,n} \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$, scrierea matricei A ca produs de două matrice, una inferior triunghiulară, notată cu L și alta superior triunghiulară, notată cu U, i.e.

$$A = LU$$

Teorema (II.2.)

Matricile se obțin prin metodele de eliminare Gauss și anume:

$$L = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ m_{21} & 1 & 0 & \cdots & 0 \\ m_{31} & m_{32} & 1 & \cdots & 0 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ m_{n1} & m_{n2} & m_{n3} & \cdots & 1 \end{pmatrix}, U = \begin{pmatrix} a_{11}^{(1)} & a_{12}^{(1)} & a_{13}^{(1)} & a_{13}^{(1)} & a_{13}^{(1)} \\ 0 & a_{22}^{(2)} & a_{23}^{(2)} & a_{23}^{(2)} & a_{23}^{(2)} \\ 0 & 0 & a_{33}^{(3)} & \cdots & a_{2n}^{(n)} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 0 & 0 & \cdots & a_{nn}^{(n)} \end{pmatrix}$$

unde:

$$m_{ik} = \frac{a_{ik}^{(k)}}{a_{kk}^{(k)}}, i = \overline{2, n}, j = \overline{1, i - 1}$$

$$u_{ij} = a_{ii}^{(i)}, i = \overline{1, n}, j = \overline{i, n}.$$

Notăm că $a_i^{(k)}$ reprezintă componenta cu indici ij a matricei A la etapa k, conform algoritmului de eliminare Gauss.

Pentru $i \leq j$ $(LU)_{ij} = m_{i1}a_{1i}^{(1)} + m_{i2}a_{2i}^{(2)} + \cdots + m_{i,i-1}a_{i-1,i}^{(i-1)} + a_{ii}^{(i)}$

aplicarea algoritmilor Gauss. În acest caz

elementare $L_{\ell} \leftarrow L_{\ell} - m_{\ell k} L_{k}$, deci

$$\begin{aligned} \textbf{Demonstratie:} & \text{ Pentru a vizualiza elementul } (LU)_{ij} \text{ folosim formula:} \\ (LU)_{ij} &= [m_{i1}, \cdots, m_{i,i-1+}, 1, 0 \cdots 0] \cdot \begin{bmatrix} a_{1i}^{1j} \\ a_{2i}^{2j} \\ a_{2i}^{2j} \\ a_{ji}^{0} \\ 0 \\ \cdots \\ 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Obs.: Formula de calcul a elementelor $a_{ii}^{(k)}$ provine din transformările

 $a_{\ell_i}^{(k+1)} = a_{\ell_i}^{(k)} - m_{\ell_k} a_{\ell_i}^{(k)}, k = \overline{1, n-1}, \ell, j = \overline{k+1, n}.$

$$\begin{bmatrix} a_{i,j}^{U,f} \\ 0 \\ \cdots \\ 0 \end{bmatrix}$$
 $\begin{bmatrix} a_{i,j}^{U,f} \\ 0 \\ \cdots \\ 0 \end{bmatrix}$

$$= m_{i1} a_{ij}^{1,\gamma} + m_{i2} a_{ij}^{2,\gamma} + \cdots + m_{i,i-1} a_{i-1,j}^{i} + a_{ij}^{i,\gamma}$$

$$= \sum_{k=1}^{i-1} m_{ik} a_{kj}^{(k)} + a_{ij}^{(i)} = \sum_{k=1}^{i-1} (a_{ij}^{(k)} - a_{ij}^{(k+1)}) + a_{ij}^{(i)}$$

$$= a_{ij}^{(i)} = a_{ij}$$

 $det(A) = (-1)^s a_{11}^{(1)} \cdot a_{22}^{(2)} \cdot ... \cdot a_{nn}^{(n)}$ unde $a_{kk}^{(k)}$, $k = \overline{1, n}$ sunt pivoții la etapa k, iar s este numărul total de schimbări. Obs.: Teorema (II.1) este valabilă în cazul în care în procesul de eliminare

Obs.: Cel mai bun mod de a determina determinantul unei matrice A este

Gauss nu are loc interschimbarea liniilor. În cazul în care survine permutarea liniilor condiția de existență a descompunerii
$$LU$$
 se va înlocui cu $det A_k \neq 0$, unde A_k este submatricea formată din primele k linii și k coloane ale matricei curente A la etapa k , i.e.,
$$\begin{pmatrix} a_{11}^{(1)} & a_{12}^{(1)} & a_{13}^{(1)} & \cdots & a_{1k}^{(1)} \\ \end{pmatrix}$$

$$A_k = \begin{pmatrix} a_{11}^{(1)} & a_{12}^{(1)} & a_{13}^{(1)} & \cdots & a_{1k}^{(1)} \\ 0 & a_{22}^{(2)} & a_{22}^{(2)} & \cdots & a_{2k}^{(2)} \\ 0 & 0 & a_{33}^{(3)} & \cdots & a_{3n}^{(k)} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & a_{kk}^{(k)} \end{pmatrix}$$

Se observă că $det A_k \neq 0 \Leftrightarrow a_{11}^{(1)} \cdot a_{22}^{(2)} \cdot ... \cdot a_{kk}^{(k)} \neq 0.$

$$(LU)_{ij} = m_{i1}a_{1j}^{(1)} + \dots + m_{ij}a_{ji}^{(J)}$$

$$= \sum_{j=1}^{J-1} m_{ik}a_{kj}^{(k)} + m_{ij}a_{ji}^{(J)} = \sum_{k=1}^{J-1} (a_{ij}^{(k)} - a_{ij}^{(k+1)}) + a_{ij}^{(J)}$$

$$= a_{ij}^{(1)} = a_{ij} \qquad \Box$$
Aplicând metoda Gauss cu sau fără pivotare, liniile vor fi permutate. Prin acest proces de schimbare a liniilor se obtin L si U astfel încât $A' = LU$,

retinem într-un vector toate aceste permutări pentru a fi aplicate ulterior si vectorului b. Fie $w = (p_1, p_2, ..., p_{n-1})$, cu p_i indicele pivotului la etapa iconform Algoritmilor Gauss. Aplicăm schimbarea elementelor lui b prin $b_k \leftrightarrow b_n$, $k = \overline{1, n-1}$

unde A' va fi matricea A cu liniile permutate. Astfel că este necesar să

care ne dă un vector b'. În final, rezolvăm două sisteme triunghiulare Lv = b'. Ux = v. **Exemplu 1:** Să se rezolve prin metoda LU sistemul Ax = b, unde

Aplicam metoda Gauss fără pivotare. k=1: Se caută primul $p=\overline{1,3}$ cu $|a_{p1}|\neq 0 \Rightarrow p=2$. Retinem $p_1=2$. Interschimbăm $L_2 \leftrightarrow L_1$. Se obține o matrice echivalentă cu A

 $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 1 & 0 & 1 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}, b = \begin{pmatrix} 8 \\ 4 \\ 10 \end{pmatrix}$

Pentru i > j

$$A \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$

 $\begin{array}{ll} \text{Multiplicatorii} \ m_{21} = \frac{a_{21}^{(1)}}{a_{11}^{(1)}} = 0, m_{31} = \frac{a_{31}^{(1)}}{a_{11}^{(1)}} = 3. \ \hat{\ln} \ \text{urma transformării} \\ \text{elementare} \ L_3 \leftarrow L_3 - 3 \hat{L}_1 \ \text{se obține} \end{array}$ $A \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 2 & -2 \end{pmatrix}$

k=2: Se caută primul $p=\overline{2,3}$ cu $|a_{p2}|\neq 0 \Rightarrow p=2$. Reţinem $p_2=2$. Multiplicatorii $m_{32}=\frac{a_{32}^{(2)}}{(2)}=\frac{2}{1}=2$.

Se aplică în final transformarea $L_3 \leftarrow L_3 - 2L_2$

$$A \sim \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -6 \end{array}\right)$$

•

$$L = \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 \end{array}\right), \quad U = \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -6 \end{array}\right)$$

Obs.: Produsul matricelor L, U este:

Obtinem astfel matricele

$$LU = \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 \end{array}\right) \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -6 \end{array}\right) = \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \end{array}\right) =: A'$$

Matricea A' este matricea A cu liniile permutate

II.1.8. Metoda Cholesky.

Definiția (II.4.)

Fie
$$A=(a_{ij})_{i,j=\overline{1,n}}\in\mathcal{M}_n(\mathbb{R}).$$
 Numim descompunerea Cholesky a matricei $A,$ descompunerea de forma

 $A = LL^T$

unde $L=(\ell_{ij})_{i,j=\overline{1,n}}\in\mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ este o matrice inferior triunghiulară.

Definiția (II.5.)

Fie $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$.

- a) A se numește simetrică dacă și numai dacă A^T = A;
   b) A se numește semipozitiv definită dacă și numai dacă
- < Av, v >≥ 0, ∀v ∈ ℝⁿ;
  c) A se numește pozitiv definită dacă și numai dacă

 $\langle u, v \rangle = \sum_{i=1}^{n} u_i v_i, \forall u, v \in \mathbb{R}^n.$

< $Av, v >> 0, \forall v \in \mathbb{R}^n \setminus \{0\}.$ $< \cdot \cdot \cdot > reprezintă produsul scalar pe <math>\mathbb{R}^n$ definit astfel:

Curs #3

Pentru a afla soluția sistemului Ax=b vom aplica schimbarea pozițiilor elementelor vectorului b după cum urmează:

$$b_1 \leftrightarrow b_{p_1} \Leftrightarrow b_1 \leftrightarrow b_2 \Rightarrow b = (4\ 8\ 10)^T$$

Sistemul Ly = b' se rescrie

$$\begin{cases} y_1 = 4 \\ y_2 = 8 \\ 3y_1 + 2y_2 + y_3 = 10 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1 = 4 \\ y_2 = 8 \\ y_3 = -18 \end{cases}$$

Din relația Ux = y sau echivalent cu sistemul

$$\begin{cases} x_1 + x_3 = 4 \\ x_2 + 2x_3 = 8 \\ -6x_3 = -18 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = 2 \\ x_3 = 3 \end{cases}$$

Teorema (II.3.)

(9)

October 25, 2018

Dacă $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ este o matrice simetrică și pozitiv definită, atunci descompunerea Cholesky există.

Obs.:Pentru a arăta că A este pozitiv definită se va folosi criteriul lui Sylvester și anume: Matricea simetrică $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ este pozitiv definită dacă și numai dacă toți minorii principali, i.e. $det A_k > 0, A_k = (a_{ij})_{i,j=1,k}$:

Propoziție (II.2.)

Fie $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ simetrică și pozitiv definită. Dacă componentele $\ell_{kk}, k = \overline{1,n}$ de pe diagonala principală a matricei L din descompunerea Cholesky sunt strict pozitive, atunci descompunerea este unică.

Curs #3

October 25, 2018

CALCULUL MATRICEI L : Relatia $A = LL^T$ se va scrie astfel:

$$\begin{pmatrix} a_{kk} \cdots a_{kj} \\ \vdots \\ a_{jk} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \ell_{kk} & 0 \\ \vdots & \ddots \\ \ell_{jk} \cdots \ell_{jj} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \ell_{kk} \cdots \ell_{jk} \\ \vdots & \ddots \\ 0 & \ell_{jj} \end{pmatrix}$$
(10)

Presupunem că printr-o anumită metodologie au fost calculate primele k-1 coloane din L. deci si primele linii k-1 din L^T .

ETAPA 1: Calculăm elementul ℓ_{kk} de pe diagonala principală, scriind expresia pentru akk:

$$a_{kk} = \sum_{s=1}^{n} \ell_{ks} \ell_{sk}^{T} = \sum_{s=1}^{k} \ell_{ks} \ell_{sk}^{T} = \sum_{s=1}^{k} \ell_{ks}^{2} = \ell_{kk}^{2} + \sum_{s=1}^{k-1} \ell_{ks}^{2}$$

Cum $\ell_{kk} > 0$ va rezulta

$$\ell_{kk} = \sqrt{a_{kk} - \sum_{s=1}^{k-1} \ell_{ks}^2} \tag{11}$$

$$\begin{array}{l} \ell_{11} = \sqrt{s_{11}}; \\ \text{for } i = 2: n \text{ do} \\ \ell_{11} = \frac{s_{11}}{\ell_{11}}; \\ \text{endfor} \\ \\ \text{STEP 2: for } k = 2: n \text{ do} \\ \\ \alpha = s_{kk} - \sum_{i=1}^{k-1} \ell_{ki}^2; \\ \text{if } \alpha \leq 0 \text{ then} \\ \\ \text{OUTPUT('A nu este pozitiv definită');} \\ \\ \text{STOP.} \\ \\ \text{endif} \end{array}$$

Curs #3

 $\ell \mu = \sqrt{\alpha}$:

ETAPA 2: Calculăm restul elementelor de pe coloana k, i.e. ℓ_{ik} , i > k, scriind expresia pentru aiv :

$$a_{ik} = \sum_{s=1}^{n} \ell_{is} \ell_{sk}^{T} = \sum_{s=1}^{k} \ell_{is} \ell_{sk}^{T} = \sum_{s=1}^{k} \ell_{is} \ell_{ks} = \ell_{ik} \ell_{kk} + \sum_{s=1}^{k-1} \ell_{is} \ell_{ks} \Rightarrow$$

$$\ell_{ik} = \frac{1}{\ell_{kk}} \left(a_{ik} - \sum_{s=1}^{k-1} \ell_{is} \ell_{ks} \right)$$
(12)

ALGORITM (Metoda Cholesky)

Date de intrare: $A = (a_{ij})_{i,j} = \overline{1,n}; b = (b_i)_{i=\overline{1,n}};$

Date de ieșire:
$$L = (\ell_{ij})_{i,j=\overline{1,n}}; \quad x = (x_i)_{i=\overline{1,n}}$$

STEP 1: $\alpha = a_{11}$;

if $\alpha < 0$ then

OUTPUT('A nu este pozitiv definită');

STOP.

endif

for
$$i=k+1$$
: n do
$$\ell_{ik}=\frac{1}{\ell_{kk}}\left(a_{ik}-\sum_{s=1}^{k-1}\ell_{is}\ell_{ks}\right);$$
 endfor

STEP 3: y = SubsAsc(L, b);

STEP 4: $x = SubsDesc(L^T, y)$.

Exemplu 2: Fie $A = \begin{pmatrix} 4 & 2 & 2 \\ 2 & 10 & 4 \\ 2 & 4 & 6 \end{pmatrix}$

- a) Să se verifice dacă A este simetrică și pozitiv definită;
- b) În caz afirmativ, să se determine factorizarea Cholesky.
- c) Să se rezolve sistemul Ax = b, $b = (12 30 10)^T$ prin metoda Cholesky.

October 25, 2018

October 25, 2018

Sylvester rezultă că matricea A este pozitiv definită. Conform Th. (II.2.) matricea A admite descompunere Cholesky. Astfel ∃L inferior triunghiulară astfel încât $A = LL^T$.

a) 4 > 0, $\begin{vmatrix} 4 & 2 \\ 2 & 10 \end{vmatrix} = 36 > 0$, $det(A) = 144 > 0 \Rightarrow$ conform criteriului

$$\begin{pmatrix} 4 & 2 & 2 \\ 2 & 10 & 4 \\ 2 & 4 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \ell_{11} & 0 & 0 \\ \ell_{21} & \ell_{22} & 0 \\ \ell_{31} & \ell_{32} & \ell_{33} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \ell_{11} & \ell_{21} & \ell_{31} \\ 0 & \ell_{22} & \ell_{32} \\ 0 & 0 & \ell_{33} \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} \ell_{11}^2 & \ell_{11}\ell_{21} & \ell_{11}\ell_{31} \\ \ell_{21}\ell_{11} & \ell_{21}^2 + \ell_{22}^2 & \ell_{21}\ell_{31} + \ell_{22}\ell_{32} \\ \ell_{31}^2 + \ell_{32}^2 & \ell_{32}^2 \end{pmatrix}$$

În final calculăm elemntul $\ell_{33}:\ell_{31}^2+\ell_{32}^2+\ell_{33}^2=6\Rightarrow\ell_{33}=2$ ($\ell_{33}>0$).

 $= \begin{pmatrix} \ell_{11}^{*} & \ell_{11}\ell_{21} & \ell_{11}\ell_{31} \\ \ell_{21}\ell_{11} & \ell_{21}^{2} + \ell_{22}^{2} & \ell_{21}\ell_{31} + \ell_{22}\ell_{32} \\ \ell_{21}\ell_{11} & \ell_{21}\ell_{21} + \ell_{22}\ell_{22} & \ell_{21}^{2} + \ell_{22}^{2} + \ell_{22}^{2} \end{pmatrix}$ Aflăm mai întâi elementul ℓ_{11} : $\ell_{11}^2 = 4 \Rightarrow \ell_{11} = 2$ ($\ell_{11} > 0$), Calculăm în continuare elementele de pe prima coloană din $L_1(\ell_{21},\ell_{31}): \ell_{21}\ell_{11}=2$ si $\ell_{31}\ell_{11}=2$ de unde rezultă $\ell_{21}=1$ si $\ell_{31}=1$. Continuăm procesul calculând elementul $\ell_{22}: \ell_{21}^2 + \ell_{22}^2 = 10 \Rightarrow \ell_{22} = 3 \; (\ell_{22} > 0)$. Aflăm elementul rămas pe coloana a II-a, i.e., ℓ_{32} : $\ell_{31}\ell_{21} + \ell_{32}\ell_{22} = 4 \Rightarrow \ell_{32} = 1$

$$\hat{\ln}$$
 in $\hat{\ln}$ solculăm în $\hat{e}_{11}=2$ și sul $\hat{e}_{13}$

Am obținut $L = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 1 & 3 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \end{pmatrix}$.

Rezolvăm sistemul Lv = b:

 $\begin{cases} 2y_1 = 12 \\ y_1 + 3y_2 = 30 \\ y_2 + y_3 = 10 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1 = 6 \\ y_2 = 8 \\ y_3 = -2 \end{cases}$ În final se rezolvă sistemul $L^T x = y$: $\begin{cases} 2x_1 + x_2 + x_3 = 6 \\ 3x_2 + x_3 = 8 \\ y_1 + y_2 + 2y_3 = -2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 2 \\ x_2 = 3 \\ x_3 = -1 \end{cases}$